

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Kunskapsskolan Enskede

2011/2012

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2.
Allmänt, utdrag ur skolans styrdokument.....	3.
Utdrag ur Skollagen. Kunskapsskolans värderingar och likabehandling	4.
Definition av begrepp.....	5.
Kunskapsskolan Enskede vill. Kunskapsskolan Enskede skall. Mål.....	6.
Aktiviteter för att nå målen.....	7.
Handlingsplan vid mobbning eller kränkande behandling.....	9.
Nulägesbeskrivning och uppföljning av likabehandlingsplan läsåret 10/11.....	10.
Mål inför läsåret 11/12.....	11.
Kontakter.....	11.

Allmänt

Fr.o.m. 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk: diskrimineringslagen samt 6 kap.8§ i skollagen. I likabehandlingsplanen ska det finnas planerade åtgärder för att förhindra och förebygga trakasserier och annan kränkande behandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter – flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Denna handlingsplan skall årligen följas upp, utvärderas och vid behov revideras.

Ur skolans styrdokument Lp 2011 (skolans läroplan)

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga reflektioner
- respekterar andra människors egenvärde
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

Utdrag ur skollagen

Huvudmannen ansvarar för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Huvudmannen ansvarar också för att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

FN:s konvention om barnets rättigheter;

Barnkonventionen sätter barnperspektivet och rätten till likabehandling i fokus. Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid skall komma i främsta rummet. Den talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göra sin röst hörd. Barnet skall, enligt artikel 36, skyddas mot alla former av utnyttjande som kan skada barnet i något avseende.

Kunskapsskolans värderingar

Alla människor är olika

Alla människor är olika och lär på olika sätt och i olika takt. Det är vår uppgift att möta detta. Hos oss ska varje elev oberoende av förutsättningar ha rätt till personliga utmaningar varje dag. Vi ser inte någon konflikt mellan elevernas självklara rätt att få en undervisning anpassad efter deras behov och förutsättningar, och de vuxnas auktoritet och lika självklara rätt och skyldighet att vägleda eleverna.

Utmanande mål och tydliga krav

Varje elev ska med stöd från engagerade, kunniga och pådrivande lärare, och genom egen vilja, hårt arbete och målmedvetenhet kunna tänja sina gränser och lära sig mer än vad han eller hon trodde var möjligt. Vi lyfter fram goda prestationer som föredömen.

Vi ser ingen konflikt mellan lust och krav, hårt arbete och glädje, självständigt lärande och ordning och reda. Vi är inte en kravlös skola som väntar på att eleverna ska få lust att lära..

Bildning

Vi ska ge eleven kompetens att leva och verka i det moderna samhället med ständigt nya utmaningar och fler och svårare val. En viktig del av denna kompetens utgörs av bildning. Bildning ger förmågan att se sammanhang och mönster, förstå och tolka skeenden, fatta beslut och välja, och en drivkraft att hela tiden fördjupa och bredda sin kompetens..

Livet blir vad jag gör det till

En viktig del av kompetensen är personlig utveckling. Vi ska ge eleven en grund för personlig utveckling där självdisciplin, självkänedom, ansvarskänsla och tillit till den egna förmågan lägger grunden för ett konstruktivt förhållningssätt vars kärna är att livet blir vad jag gör det till.

Om trakasserier, kränkande behandling, diskriminering och mobbning

1) Diskriminering

Diskriminering är när någon behandlas sämre än andra pga kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, uttryck eller ålder. (Med könsöverskridande identitet eller uttryck menas att man bryter mot osynliga regler för hur tjejer och killar får klä sig eller se ut. Det kan handla om att man är tjej men gillar att ha kläder som är typiskt ”manliga”. Eller att man är kille och använder mycket ”kvinnligt” smink.)

Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att någon behandlas sämre pga exempelvis kön. Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika, det kallas för indirekt diskriminering. Exempel på detta kan vara om alla elever på skolan skulle serveras samma mat, då diskrimineras de elever som av religiösa skäl behöver annan mat.

2) Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker andras värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, msn etc.)

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några bryter mot principen om alla människors lika värde. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

3) Mobbning

Med mobbning menar vi situationer när någon eller flera upprepade gånger under en tid utsätter en annan person för negativa handlingar. Det är också mobbning när parterna i en konflikt inte är jämnstarka utan den ene parten ständigt är i underläge och blir kränkt.

Mobbning, diskriminering och kränkningar skall icke förekomma på skolan. Det är allas ansvar att aktivt motverka detta.

Kunskapsskolan Enskede vill

- att alla ska känna och visa empati. Därför har vi återkommande samtal i grupper om kamratrelationer. Det kan ske på basgruppsamlingar, friendsdagar och trivseldagar.
- att alla ska känna sig respekterade - därför motarbetar vi all form av mobbing.
- att alla våra ungdomar ska känna trygghet - därför ingriper vi mot hot och våld.
- att alla ska känna självförtroende och ha god självkänsla - därför motarbetar vi alla former av kränkningar och trakasserier.
- att alla erbjuds en god arbetsmiljö - därför ingriper vi när någon stör eller förstör.

Vi accepterar *aldrig* någon form av mobbing, kränkande beteende eller diskriminering. Om vi upptäcker att detta förekommer så kommer vi att med all kraft se till att det upphör.

Alla som arbetar på Kunskapsskolan Enskede skall

- på ett aktivt sätt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper, visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.
- Medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet och solidaritet till andra människor både i och utanför den närmaste gruppen.
- Se det som en självklar rättighet att ingripa när man ser ett dåligt beteende.
- Aktivt bekämpa alla tendenser till trakasserier.
- Bemöta främlingsfientlighet och intolerans med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.
- Uppmärksamma-och i samråd med övrigt berörd skolpersonal-vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.

Mål

- **Alla elever, föräldrar och medarbetare ska ha tagit del av likabehandlingsplanen.**
- **Alla elever ska känna att de har en vuxen att vända sig till vid behov.**
- **Alla elever som blivit utsatta för trakasserier, kränkande behandling, diskriminering eller mobbing ska känna att de fått det stöd de behöver av vuxna och att det omedelbart påbörjats ett arbete för att få stopp på detta.**
- **Skolan ska skapa förutsättningar för att elever och medarbetare själva ska få möjlighet att reflektera över sina egna värderingar, normer och attityder, för att inte avsiktligt eller oavsiktligt kränka någon beroende av dennes tillhörighet, religion, kön, sexuell läggning eller genom sexuella trakasserier.**

Aktiviteter för att nå målen

- Alla elever och medarbetare informeras om Kunskapsskolans ställningstagande mot mobbning, kränkande behandling och diskriminering.
- Likabehandlingsplanen görs känd för såväl elever som föräldrar och medarbetare. Detta görs genom att planen varit ute på remiss för bearbetning i medarbetargruppen, i föräldrarådet, i elevrådet och av kamratstödjarna. När planen är fastställd så hålls genomgång med medarbetarna, information sker till eleverna på basgruppssamling och föräldrarådet får ta del av planen. Den läggs också ut på skolans hemsida.
- Det åligger alla medarbetare ett särskilt ansvar att vara uppmärksam på alla former av mobbning, trakasserier, kränkande behandling och diskriminering. *Alla* vuxna ute i verksamheten ska vara ett stöd för *alla* elever.
- Genom att reagera omgående på varje form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling visar skolan att detta är något som inte tolereras.
- Alla medarbetare på skolan har ett ansvar för att de gemensamt upprättade ordningsreglerna efterföljs. Ordningsreglerna ska även främja den psykosociala miljön.
- Under de regelbundna handledarsamtalen får lärare och elever möjlighet att lära känna varandra på ett förtroendefullt sätt vilket ger eleverna trygghet.
- Den personlige handledaren genomför en gång per termin en kartläggning över stämningen och klimatet i gruppen.
- Den personlige handledaren följer upp sina elevers närvaro dagligen.
- Under basgruppssamlingarna diskuteras moraliska och etiska frågor.
- Demokratins värdegrundsfrågor behandlas regelbundet i de återkommande Trådkurserna, Världenkurserna och i de dagliga nyhetsinslagen.
- I de så kallade ”Jagkurserna” arbetar eleverna med sin personliga utveckling vad gäller t ex relationer, ställningstaganden i olika frågor etc. Kurserna innehåller även anatomi och kroppens fysiska utveckling.
- Varje elev på skolan har ett eget ansvar för såväl sina studier som det sociala livet och miljön.
- Varje termin anordnas en Friendsdag och två trivseldagar i varje årskurs med värdegrundsarbetet som bas.
- Skolans Elevråd som leds av biträdande rektor är aktivt i frågor som rör bl a demokrati och elevinflytande. I elevrådet finns en representant från varje basgrupp.
- Det finns sexton kamratstödjare på skolan. Dessa representerar alla årskurser. Kamratstödjarnas arbete leds av skolans kurator.
- Varje år besvarar elever, föräldrar och medarbetare enkätundersökningar vad gäller bl a mobbning, trivsel etc.

- Då mobbning, trakasserier och kränkningar även kan ske via Internet så arbetar vi med att uppmärksamma eleverna om vad integritet på nätet innebär.
- Föräldrar uppmanas att omedelbart ta kontakt med oss om de får signaler hemma på att deras barn mår dåligt eller är ledset. Samarbetet med föräldrarna är för oss en mycket viktig komponent i vårt arbete med eleverna.
- I antagningsprocedurerna tillämpas turordning i köplats vilket gör att all form av diskriminering elimineras.
- Lokalernas utformning och stor tillgänglighet av vuxna skapar en trygg psykosocial miljö.

Handlingsplan vid mobbning och kränkande behandling

Arbetsgång

- Var och en som får vetskap om någon form av mobbning, trakasserier eller kränkande behandling ska alltid informera Rektor eller någon ur elevvårdsteamet.
- Rektor har det yttersta ansvaret för att händelsen utreds och att omedelbara åtgärder sätts in.
- Rektor utser vilka som ska ingå i utredningsteamet och ta hand om ärendet.
- Utredningsteamet utreder vad som hänt och samlar in fakta.
Fråga den mobbade, men också andra elever/vuxna som kan ha sett/hört något.
När – var – hur – vem? Gör minnesanteckningar.
- En bedömning görs om problemet är att klassificera som mobbning eller om andra åtgärder är att föredra.
- Bestäm när och var allvarssamtalen ska hållas.
- Om mobbarna är flera sker samtalen enskilt. Betona att det är elevens beteende ni tar avstånd från, inte eleven som person.
- Hämta eleven som inte ska veta om detta samtal i förväg. Var alltid två vid dessa samtal.
- Gör minnesanteckningar.
- I slutet av allvarssamtalet kontaktas föräldrarna per telefon då eleven finns kvar i rummet och hör vad som sägs. Vid behov bokas ett möte.
- Tid för uppföljning bestäms under samtalet. Det bör ske 1-2 veckor efter samtalet.
- Utredningsteamet informerar berörd handledare om vad som hänt.
- Handledaren informerar arbetslaget om det som hänt.
- Informera eleven om att ni kommer att kontrollera dem några gånger innan uppföljningssamtalet.
- Arbetslaget ser till att mobbaren/mobbarna märker att de kontrolleras några gånger innan uppföljningssamtal.
- Ärendet dokumenteras.
- Följ upp med den mobbade att mobbningen upphört. Den unga erbjuds samtalsstöd.
- Vid uppföljningssamtalet kontrolleras att trakasserier upphört. Om så är fallet anses ärendet avslutat och de vuxna markerar att det inte finns något agg kvar efter händelsen. Eleven ska känna att han/hon varit med och bidragit till att mobbningen upphört.
- Vid behov ska åtgärdsprogram upprättas. En elev som mobbar och kränker någon annan är en elev med särskilda behov.
- Utredningsteamet dokumenterar detta som en avslutning på ärendet.
- Om mobbningen ej upphört kallar skolchef till Elevvårdskonferens med vårdnadshavare.
- Skolan kan välja att göra en anmälan till Socialtjänsten och/eller polisen.

Uppföljning av Likabehandlingsplanen läsåret 09/10

Nulägesbeskrivning

Följande frågor är tagna ur vår årliga elevenkät.

	10/11	09/10	08/09
Det finns tydliga regler kring hur vi ska uppföra oss i skolan	97%	93%	94%
Jag trivs i min skola	90%	85%	91%
Det är bra stämning på min skola	85%	78%	84%
De vuxna ingriper om någon bryter mot reglerna	80%	76%	81%
Jag känner mig inte mobbad (Togs bort 2009 och ersattes av nästa fråga)	-	-	93,5%
Under detta läsår har jag aldrig blivit trakasserad, slagen eller illa behandlad			
- Nej aldrig	68%	61%	-
- Nästan aldrig	22%	21%	-
- Ja, några gånger	7%	10%	-
- Ja, många gånger	2%	3%	-
- Ja, varje vecka	2%	5%	-

Utvärdering och åtgärder genomförda under året

Under ledning av skolans kurator så har nu kamratstödjarverksamheten blivit ett fast inslag och är inte längre ett projekt. Idenna verksamhet ingår fyra elever från varje årskurs, dvs 16 elever totalt på skolan. Kamratstödjarnas uppgifter är att vara ett stöd om någon är ledsen, försöka ta med den som är ensam., sätta sig bredvid någon som sitter ensam. Kamratstödjarna uppgift är att vidarebefordra viktig information till en vuxen. Vi poängterar starkt att det är vi vuxna som har ansvar över att agera vid behov. Kamratstödjarna får handledning av skolans kurator en gång i månaden. Kamratstödjarna vittnar om en god stämning på skolan och säger glädjande nog att de inte har haft så mycket att göra. Under läsåret 11/12 kommer kamratstödjargruppen inleda ett samarbete med Kunskapsskolan i Tyresö. Syftet är att utbyta goda exempel på ett fruktbart arbetssätt.

Varje årskurs har haft en friendsdag per termin då de arbetat med olika gruppövningar som har haft till syfte att främja samhörigheten i basgrupp, årskurs och skola. Målet med de övningar som ingått är att de skall öka elevernas förståelse för och acceptans gentemot varandras likheter och olikheter.

I förekommande fall av mobbning så har skolans mobbningsplan följts.

Enligt vår likabehandlingsplan så har samtliga verksamma i skolan ett eget ansvar att uppmärksamma alla former av trakasserier och kränkande behandlingar. Genom att reagera omgående på varje form av trakasserier och kränkande behandlingar visar skolan att detta är något som inte tolereras. Under nästa läsår kommer vi att fortsätta att ha elevernas trivsel som ett prioriterat område, vi tror att om vi skapar en positiv stämning med positiva aktiviteter där eleverna blir tryggare tillsammans så kommer vi att minska antalet upplevda trakasserier och kränkningar ytterligare. Vi kommer också att arbeta med att upprätthålla regler, se till att alla medarbetare reagerar och agerar då de ser att det sker handlingar som inte överensstämmer med våra regler och grundvärderingar.

Då en ny arena för mobbning tydligt klivit in i ungdomars verklighet via internet kommer skolans kurator fördjupa sig ytterligare (via utbildning) i detta område för att kunna möta eventuellt uppkomna situationer än bättre.

Under Ht-11 kommer samtliga årskurser gå på teatern ”Chilla eller Challa”.

Det är en föreställning som tar upp frågor kring lag & rätt, demokrati, värdegrundsfrågor samt mod och civilkurage.

Mål inför läsåret 11/12

- Alla elever, föräldrar och medarbetare ska ha tagit del av likabehandlingsplanen.
- Alla elever ska känna att de har en vuxen att vända sig till vid behov.
- Alla elever som blivit utsatta för trakasserier, kränkande behandling, diskriminering eller mobbning ska känna att de fått det stöd de behöver av vuxna och att det omedelbart påbörjats ett arbete för att få stopp på detta.
- Skolan ska skapa förutsättningar för att elever och medarbetare själva ska få möjlighet att reflektera över sina egna värderingar, normer och attityder, för att inte avsiktligt eller oavsiktligt kränka någon beroende av dennes tillhörighet, religion, kön, sexuell läggning eller genom sexuella trakasserier.
- Bevara den nu upplevda goda stämningen som finns på skolan.

Förankring av detta dokument kommer att ske i början av verksamhetsåret i Elevrådet och i Kamrattstödjargruppen.

Förankring hos medarbetare sker vid stormöten där man arbetat med utvecklingsfrågor som t ex värderingsarbetet, ph-samtal etc.

Förankring sker också i föräldrarådet.

Dokumentet finns också att tillgå på skolans egen hemsida.

Utvärdering sker i maj/juni 2012

Kontakter

Vid behov kontakt den personlige handledaren eller någon i elevvårdsteamet.

Elevvårdsteamet:

Christian Wetell, Rektor 08-506 912 32

Dejan Urukalo, bitr. Rektor 08-506 912 63

Lena Ferlander Liljebblad, kurator 08-506 912 34

Ingrid Hagberg, skolsköterska 08-506 912 37

Catrin Söderman, specialpedagog 08-506 912 58